

GAIRĖS

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2008 m. birželio 19 d.

iš dalies keičiančios Gairės ECB/2006/9 dėl tam tikrų pasiruošimų grynųjų pinigų keitimui į eurą bei dėl eurų banknotų ir monetų išankstinio pristatymo bei išankstinio sub-pristatymo ne euro zonoje

(ECB/2008/4)

(2008/549/EB)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statutą, ypač į jo 16 straipsnį,

kadangi:

(1) 2006 m. liepos 14 d. Gairės ECB/2006/9 dėl tam tikrų pasiruošimų grynųjų pinigų keitimui į eurą bei dėl eurų banknotų ir monetų išankstinio pristatymo bei išankstinio sub-pristatymo ne euro zonoje ⁽¹⁾ nustato taisykles, leidžiančias būsimų dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniams centriniams bankams (NCB) iki grynųjų pinigų keitimo skolintis eurų banknotus ir monetas iš Eurosistemos jų išankstinio pristatymo ir išankstinio sub-pristatymo tikslu ir apibrėžia įsipareigojimus, kuriuos turi įvykdyti priimtinos dalyvaujančios šalys ir profesionalios trečiosios šalys tam, kad jos gautų atitinkamai išankstinį pristatymą ir išankstinį sub-pristatymą.

(2) Po euro įvedimo Slovėnijoje, Kipre ir Maltoje pagal Gairių ECB/2006/9 taisykles išryškėjo poreikis padaryti įvairius dalinius pakeitimus, siekiant pagerinti grynųjų pinigų keitimo būsimose dalyvaujančiose valstybėse narėse logistinius aspektus.

(3) Atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais, tikėtina, susidurs būsimi Eurosistemos NCB, planuodami eurų banknotų, reikalingų po grynųjų pinigų pakeitimo datos, kiekį ir nominalus, šie Eurosistemos NCB turi turėti galimybę mažomis sąnaudomis iš karto po grynųjų pinigų keitimo datos patikslinti savo eurų banknotų atsargų nominalų struktūrą.

(4) Nors šiuo metu tik kredito įstaigos ir nacionalinės pašto įstaigos, turinčios sąskaitą savo būsimuose Eurosistemos NCB, turi teisę iš anksto sub-pristatyti eurų banknotus ir monetas profesionalioms trečiosioms šalims, iki šiol sukaupta grynųjų pinigų keitimo pagal Gairės ECB/2006/9 patirtis rodo, kad būtų naudinga į išankstinio sub-pristatymo operacijas įtraukti grynųjų pinigų kelio įmones. Todėl kredito įstaigoms ir nacionalinėms pašto įstaigoms turėtų būti leidžiama paskirti grynųjų pinigų kelio įmones savo atstovais eurų banknotų ir monetų išankstinio pristatymo ir išankstinio sub-pristatymo tikslu.

(5) Siekiant išvengti iš anksto pristatytų ir iš anksto sub-pristatytų eurų banknotų ir monetų kiekio ir nominalų atskaitomybės įsipareigojimų sudvejinimo, atskaitomybės procedūra, taikoma būsimiems Eurosistemos NCB ir priimtinioms dalyvaujančioms šalims, turi būti supaprastinta.

(6) Atsižvelgiant į tai, kad būsimi Eurosistemos NCB turės vykdyti daug ir dažnų auditų ir inspekcijų išankstinį pristatymą ir išankstinį sub-pristatymą gavusių subjektų patalpose, tikrindami, ar pastarieji neišleido į apyvartą eurų banknotų ir monetų iki grynųjų pinigų keitimo datos, būtina leisti būsimiems Eurosistemos NCB pavesti šiuos uždavinius kitoms valdžios institucijoms.

⁽¹⁾ OL L 207, 2006 7 28, p. 39.

- (7) Remiantis iki šiol sukaupta grynųjų pinigų keitimo pagal Gairės ECB/2006/9 patirtimi, sutartiniai susitarimai, sudaromi tarp išankstinių pristatymą ir išankstinių sub-pristatymą gavusių subjektų dar prieš prasidedant sub-pristatymui, ir finansinių paskatų išankstinių sub-pristatymą gavusiems subjektams trūkumas pakenkė sėkmingam išankstiniam sub-pristatymui kai kurioms mažmenininkų kategorijoms, pvz. būtiniausių prekių parduotuvėms ir kitoms smulkioms mažmeninės prekybos įmonėms. Dėl to būtina nustatyti supaprastintą sub-pristatymo procedūrą, naudotiną tik tais atvejais, kai eurų banknotų ir monetų kiekiai yra nedideli.
- (8) Nustatytas poreikis padaryti įvairius kitus mažus Gairių ECB/2006/9 dalinius pakeitimus,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRĖS:

1 straipsnis

Gairės ECB/2006/9 iš dalies keičiamos taip:

1. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 5 dalies pabaigoje pridedamas toks tekstas:

„Tačiau didmeninis eurų banknotų perdavimas nelaikomas išleidimo reikalavimų dalimi, jeigu būsimas Eurosystemos NCB, turintis per didelį kiekį vieno ar daugiau nominalų eurų banknotų, kurių vertė ir kokybė yra tokia pati, kaip ir sudarančių didmeninį perdavimą, perveda juos Eurosystemai mainais už tokį didmeninį perdavimą. Esant tokioms aplinkybėms, neatsiranda grąžinimo pareiga ir eurų banknotų transportavimo išlaidos tenka ECB.“

b) 6 dalies b punktas išbraukiamas;

c) 8 dalies paskutinis sakinytis pakeičiamas taip:

„Lygiavertė grąžintinių banknotų vertė ir kokybė busimam eurų serijai apskaičiuojama pagal Valdančiosios tarybos laiku nustatytą tvarką.“

d) 11 dalis pakeičiama taip:

„11. Būsimas Eurosystemos NCB, atsižvelgdamas į reikalavimus, nustatytus atskirame teisės akte, pateikia ECB ir pristatančiajam(-tiesiems) Eurosystemos NCB:

a) galutinį bendrą iš anksto pristatytų ir iš anksto sub-pristatytų eurų banknotų kiekį (suskirstytą pagal nominalą); ir

b) galutinį bendrą iš anksto pristatytų ir iš anksto sub-pristatytų eurų monetų kiekį (suskirstytą pagal nominalą).“

2. 5 straipsnio pabaigoje pridedamas toks tekstas:

„Priimtinos dalyvaujančios šalys gali paskirti grynųjų pinigų kelio įmones atstovais, veikiančiais jų vardu ir jų rizika eurų banknotų ir monetų saugojimo ir išankstinio sub-pristatymo profesionalioms trečiosioms šalims tikslu su sąlyga, kad: i) nepaisant atstovo paskyrimo, priimtinos dalyvaujančios šalys laikosi visų taikytinų taisyklių ir procedūrų, nustatytų šiose gairėse; ir ii) priimtinos dalyvaujančios šalys sudaro su grynųjų pinigų kelio įmonėmis sutartinius susitarimus, numatančius, kad grynųjų pinigų kelio įmonės vykdo pareigas, nustatytas 10 straipsnio a ir b punkte ir 13 straipsnio 1–3 dalyse.“

3. 9 straipsnio 2 dalies pabaigoje pridedamas toks tekstas:

„Atsižvelgdamas į reikalavimus, nustatytus atskirame teisės akte, būsimas Eurosystemos NCB pateikia ECB informaciją, gautą iš priimtinos dalyvaujančios šalies.“

4. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) b punktas pakeičiamas taip:

„b) Priimtina dalyvaujanti šalis susitaria su profesionalia trečiąja šalimi, turinčia gauti išankstinių sub-pristatymą, kad pastaroji leis būsimam Eurosystemos NCB arba bet kuriai kitai pagal 13 straipsnio 3 dalį kompetentingai valdžios institucijai vykdyti auditą ir inspekcijas išankstinių sub-pristatymą gavusios profesionalios trečiosios šalies patalpose, siekiant patikrinti iš anksto sub-pristatytų eurų banknotų ir monetų buvimą.“

b) c punktas pakeičiamas taip:

„c) Priimtina dalyvaujanti šalis moka būsimam Eurosystemos NCB sutartines baudas, kurių dydis proporcingas bet kokiai patirtai žalai, tačiau ne mažiau kaip 10 procentų iš anksto sub-pristatyto kiekio, jei: i) būsimam Eurosystemos NCB arba bet kuriai kitai kompetentingai valdžios institucijai nesuteikiama galimybė vykdyti b punkte nurodytą auditą ir inspekcijas; arba ii) jei iš anksto sub-pristatyti eurų banknotai ir monetos nėra sandėliuojami išankstinių sub-pristatymą gavusios profesionalios trečiosios šalies patalpose, kaip nurodyta šiame straipsnyje. Būsimas Eurosystemos NCB netaiko tokių sutartinių baudų: i) jei jo busima dalyvaujanti valstybė narė nustatė reguliavimo sistemą, suteikiančią lygiavertį apsaugos lygį; arba ii) jei išankstinių sub-pristatymą gavusi profesionali trečioji šalis jau sumokėjo baudas pagal 16 straipsnio 2 dalies f punktą.“

5. 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Būsimas Eurosistemos NCB draudžia priimtinioms dalyvaujančioms šalims (įskaitant jų paskirtus atstovus) disponuoti jiems pristatytais eurų banknotais ir monetomis iki grynųjų pinigų keitimo datos 00:00 val. (vietos laiku), jei šios gairės nenustato kitaip. Konkrečiai, būsimas Eurosistemos NCB reikalauja, kad priimtinos dalyvaujančios šalys, įskaitant jų paskirtus atstovus, sandėliuotų iš anksto pristatytus eurų banknotus ir monetas savo saugyklose arba jų atstovų, jei tokie yra paskirti, saugyklose atskirai nuo bet kokių kitų eurų banknotų ir monetų, kitos valiutos ar kitos nuosavybės, ir saugiai, siekdamas išvengti sunaikinimo, vagystės, apiplėšimo ar kitos ankstyvos apyvartos priežasties.“

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Siekiant patikrinti iš anksto pristatytų eurų banknotų ir monetų buvimą ir susitarimus, pagal kuriuos priimtinos dalyvaujančios šalys vykdo išankstinį sub-pristatymą, priimtinos dalyvaujančios šalys, įskaitant jų paskirtus atstovus, suteikia savo būsimam Eurosistemos NCB teisę audituoti ir tikrinti jų patalpas. Būsimas Eurosistemos NCB tokių patalpų auditavimą ir tikrinimą gali pavesti kitai kompetentingai valdžios institucijai, tokiu atveju informuodamas ECB.“

6. 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies b punktas išbraukiamas;

b) 2 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Profesionali trečioji šalis suteikia teisę savo būsimam Eurosistemos NCB ar bet kuriai kitai kompetentingai institucijai pagal 13 straipsnio 3 dalį audituoti ir tikrinti savo patalpas tikrinant sub-pristatytų eurų banknotų ir monetų buvimą.“

c) Pridedama tokia 3 dalis:

„3. Nukrypstant nuo išankstinio sub-pristatymo procedūros, apibūdintos 2 dalyje, profesionalioms trečiosioms šalims taikoma tokia supaprastinta išankstinio sub-prista-

tymo mažmenininkams procedūra, laikantis nurodytų sąlygų:

a) mažmenininkas yra mikroįmonė, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibėžimo (*), t. y. joje dirba mažiau negu 10 asmenų ir metinė apyvarta arba bendras metinis balansas neviršija 2 milijonų eurų;

b) visų mažmenininkui iš anksto sub-pristatytų eurų banknotų ir monetų nominalioji vertė neviršija 10 000 eurų;

c) mažmenininkas pasirašo būsimos Eurosistemos NCB parengtą standartinę formą, kurioje sutinka iki grynųjų pinigų keitimo datos 00:00 val. (vietos laiku) nedisponuoti jam iš anksto sub-pristatytais eurų banknotais ir monetomis. Jokie kiti sutartiniai susitarimai nereikalingi; ir

d) mažmenininkas sandėliuoja iš anksto sub-pristatytus eurų banknotus ir monetas taip, kaip reikalaujama pagal 10 straipsnio a punktą ir atitinkamai taikomas 2 dalies d punktas.

(*) OL L 124, 2003 5 20, p. 36.“

d) Pridedama tokia 4 dalis:

„4. Supaprastintas išankstinis sub-pristatymas 3 dalyje nurodytomis sąlygomis galimas tik likus penkioms kalendorinėms dienoms iki grynųjų pinigų keitimo datos. Paveldėtos valiutos vertė, atitinkanti priimtinos dalyvaujančios šalies pagal supaprastintą išankstinio sub-pristatymo procedūrą mažmenininkui iš anksto sub-pristatytų eurų banknotų ir monetų nominaliąją vertę, blokuojama mažmenininko sąskaitoje su priimtina dalyvaujančia šalimi ir debetuojama grynųjų pinigų keitimo dieną.“

7. 18 straipsnis pakeičiamas taip:

„Būsiami Eurosistemos NCB ne vėliau kaip vieną mėnesį iki išankstinio pristatymo/išankstinio sub-pristatymo laikotarpio pradžios, tačiau ne anksčiau, negu priimamas sprendimas dėl išlygos panaikinimo tokios valstybės narės atžvilgiu, perduoda ECB visų teisės aktų ir priemonių, kurias jų valstybės narės priėmė šių gairių atžvilgiu, kopijas.“

2 straipsnis

Šios gairės įsigalioja jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

3 straipsnis

Šios gairės skirtos dalyvaujančių valstybių narių NCB.

Pasirašyta Frankfurte prie Maino, 2008 m. birželio 19 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu

ECB pirmininkas

Jean-Claude TRICHET
